

ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ

*Пакуліна А. А., к.е.н., доцент
Ветчинкін О.С.*

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Головними завданнями розвитку економіки на сучасному етапі є підвищення ефективності виробництва, а також заняття підприємствами стійких позицій на внутрішньому і міжнародному ринках. Вирішення вищезазначених завдань можливе лише в разі виробництва конкурентоспроможної продукції підприємствами. Покупця в більшості випадків цікавить якість продукції та її ціна. Чим вище якість і нижча ціна, тим більш конкурентоспроможною є продукція підприємства. Дані показники закладені в собівартість продукції. Собівартість є основою визначення цін на продукцію.

Витрати, які включаються до виробничої собівартості продукції – це прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, загальновиробничі витрати.

Витрати, які не включаються до виробничої собівартості продукції – це адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати.

В економічній літературі згадуються такі поняття, як шлях, резерви, фактори і джерела зниження собівартості [1].

Зниження собівартості промислової продукції залежить від цілого ряду чинників, які умовно можна розділити на дві групи: внутрішньовиробничі і позаवиробничі. До внутрішньовиробничих відносяться фактори, на які в процесі управління підприємство може вплинути (це, перш за все, фактори інноваційної спрямованості – впровадження передової техніки і технології, поліпшення організації праці і виробництва, мотивація високопродуктивної праці і т. д.). Позавиробничими факторами є ті, на які підприємство не в силах зробити безпосередній вплив (це - ціни на сировину, тарифи на електроенергію і паливо, ставки податків і відрахувань, природні умови та ін.)

Шляхи та напрямки зниження витрат на виробництво продукції розглядаються з точки зору способів досягнення оптимального поєднання якості, яке підвищується і витрат, які повинні знижуватися. Цього можна досягти трьома шляхами: технічними, організаційними та економічними [2].

Технічні шляхи зниження собівартості:

- 1) створення і підвищення якості продукції, яка виробляється;
- 2) раціоналізація виробництва;
- 3) механізація, автоматизація, комп'ютеризація виробництва.

Організаційні шляхи зниження собівартості:

- 1) удосконалення організації виробництва праці та управління;
- 2) стандартизація та сертифікація;
- 3) реінжиніринг бізнесу.

Економічні шляхи зниження собівартості:

- 1) вартісний підхід до управління;
- 2) економічне стимулювання персоналу;
- 3) збільшення обсягу виробництва;
- 4) фінансування інвестиціями [3].

Для реалізації виявлених резервів зниження собівартості продукції, пов'язаних зі скороченням невиправданих перевитрат і непродуктивних витрат, підприємству необхідно здійснити організаційні та технічні заходи підвищення ефективності виробництва.

Для зниження витрат на сировину і основні матеріали слід знижувати норми витрати на дані види матеріальних витрат, намагатися змінити дефіцитні та дорогі матеріали менш дефіцитними і дешевими (за умови збереження якості продукції), здійснювати пошук дешевих постачальників сировини і матеріалів, а також безперервно вдосконалювати технологію і методи виробництва тощо.

Для зниження витрат електроенергії, води, пари, газу та інших ресурсів на технічні та технологічні потреби необхідно також знижувати норми витрат, розробляти науково-технічні заходи щодо модернізації обладнання.

Для зниження витрат на поточний ремонт та утримання основних засобів важливо максимально використовувати робочий час, краще використовувати техніку, модернізувати обладнання [4].

Економія загальнопромислових витрат можлива при режимі економії по кожній статті цих витрат і при збільшенні обсягу виробництва, в цілому дозволить знизити витрати виробництва і, тим самим, забезпечити конкурентоспроможність продукції підприємств.

Література:

1. П(С)БО №16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 14.06.2000 №131. URL: <http://rada.gov.ua/>. (Дата звернення: 09.11.2020).
2. Бірюкова О. Особливості обліку загальногосподарських витрат. *Бібліотека «Баланс»: Виробництво і собівартість продукції*. 2011. №3. С. 104–105.
3. Головні завдання розвитку економіки на сучасному етапі. URL: https://otherreferats.allbest.ru/audit/00833937_0.html (Дата звернення: 09.11.2020).
4. Воробієнко А., Лісна І. Визначення та визнання витрат у фінансових звітах суб'єктів господарювання. *Все про бухгалтерський облік*. 2012. №5. С. 58–64.

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

*Поясник Г.В., к.т.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній
університет*